

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	24 korona
Negyedévre	6
Egy hónapra	2
Egyes szám ára mindenütt	8 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
MAVOR JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadó hivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfé kivételével mindennap.
Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Aknákat

helyezett el a nagytőke a magyar közgazdasági élet nyugalma és biztonsága alatt abban a cikkben, amelyet a vezető bankok német nyelvű sajtóorgánuma adott ki tegnap. Szokva vagyunk már ehhez a harcmodorhoz. Valahányszor merénylőket terveznek a zsebünk ellen, előjáróban hírlapi cikkeikkel preparálják a közönséget és védekeznek a felelősség ellen. Az új adók és egyéb közterhek nem izlenek nekik. Ezért már most megkísérelik elhelyezni a titkos bombákat, jelezvén, hogy újabb betörés készül: a tőke a mai roppant pénzbenében még a tavalyi osztalékot is le akarja szállítani.

Fel kell jegyezni a nagytőke kapzsiságának e visszataszító dokumentumait még a mostani rendkívüliségekben bővelkedő időkben is. A közterhekre való hivatkozás nem egyéb rut szennyezésesztésnél. A pénzügyi kormány kilencven milliót remél az egész országot terhelő vagyonadóból; ezt az összeget játszva és szemnyörítéssel nélkül fizethető ki a mellényzsebből két vezető bankunk. Ellenkezőleg, minden tájékozott ember meg van róla győződve, hogy pénzügyintézeink aránytalanul kis részét viseltek mindig az állami közterheknek. Képtelen nagy vagyongonoktalmozat össze és e törekvésükben mindig számtalot a politikai hatalom halgatag támogatására, akár azért, mert a kormányok féltve őrzik a haut finance rokonszenvét, akár azért, mert exponenseik minden fórumon ott ültek, ahol a törvényhozás kezét vezetik, vagy megölni lehet.

Ennek a korszaknak most már igazán véget kell érnie. Nem szabad többé megengedni, hogy a tőke koronázatlan fejedelméi a részvényes kisember bérére spekuláljanak. Kétfős felelőség terheli a nagybankokat: hogy ne törjék le anyagilag a középosztályt, mely a maga néhány száz koronájával hat hadikölcsön sikerét biztosította és hogy maguk a pénzügyintézetek vegyék át a közszolgáltatások nagyobb terheit. Legenek ők azok, akik a maguk szédítő karrierjeik közben szerzett millióikkal a háborús állam szükségleteit fedezik. Ez a háborús államszociálisizmus első princípiuma kell hogy legyen. A nagytőkének végre föl kell éberesedni a jobbik eszét és a lelkiismeretét.

Nincs Jelenteni való.

— Osztrák-magyar vezérkarri jelentés. —

Budapest, november 28

(Hivatalos.) Sehol sem volt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

A nagy harc Flandriában.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, november 28

A nagytőkehadiszállás jelentés:

NYUGATI HARCTER: Rupprecht bajor trónörökös hadseregportija: Flandriában a tüzérségi tevékenység a Houthouster erdő és Zandvoorde között déltől kezdve élenk volt, Passchandaelené este nagy hevességre fokozódott. A Scarpe mindkét partján fokozott harc tevékenység a Cambrai melletti csatamezőn reggeli szürkületkor erős tüzharc vette be azokat a támadásokat, amelyek az angolok ujjonnan harcba vetett hadosztályokkal Bourlon, Fontaine és ezekkel szomszédos állásaink ellen léteztek. Tamadó hullámok és az ezek előtt előretört páncélos gépkocsik Bourlontól nyugatra tűzünkben összeomlottak. Bourlon és Fontaine között az ellenség több hiábavaló roham után benyomult védelmi zónánkba. Bouricht és Fontalnet átmenetileg elvesztetük. A házról házra folyt elkeseredett küzdelemben megriktuk ellenséges katonai kötelékek szemben találták magukat gyalogságunk ellentámadásával, amely bravurosán vezetett átkaroló támadással a falvakat fényes rohamban visszafoglalta és az ellenséget visszavetette. Bourlon erdőben több mint 200 fogoly és számos géppuska maradt kezünkön. Az erős tűz a sötétség beálltával alábbhagyott. Helyi gyalogsági harcok belenyúltak az éjszakába.

A német trónörökös hadseregportija: Tahurelől északnyugatra a franciák egy sikertelen vállalkozásuk alkalmával foglyokat hagytak árkalnkban. A Maas keleti partján a tüzérségi tevékenység déleltől fokozódott, déltől kezdve mérsékelt nyugtalanító fűzöz lanyhult.

Albrecht württembergi herceg hadseregportija: Nomonytól északkeletre erős francia ostromok törték előre vonalaink ellen, de közélbarcban visszavertük őket.

KELETI HARCTER: és MACEDON ARCVCNAL: Nagyobb harci cselekmények nem voltak.

OLASZ HARCVCNAL: A helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Osztrák Interpelláció Odescalchi herceg vizsgálja miatt.

Bécs, nov. 28.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Reichsrat mal állésen egy szlovén képviselő és társal interpellációt jegyeztek be, mely a következőképen szól:

— Budapesti hírek szerint a budapesti egyetem egy bizottsága Jankovics volt kultuszminiszter utasítására Tisza gróf egy rokonának Odescalchi hercegnek, anélkül, hogy látta és levizsgáztatta volna, szigorlati bizonyítványt adott. Atepos a gyanyu, hogy a magyar közoktatásügyi miniszterium okirat-hamisítást követelt el és miután ennek kapcsán a magyar egyetemekkel és középiskoláikkal szemben a legnagyobb vi-

gyázatoságra van szükség, már a magyar kormányok ismeretes könnyelműsége miatt is, melyet az okiratok doigában tasulitának — kérdezik a kormányt:

hajlandó-e pontos határozatot közölni arra vonatkozólag, hogy a magyar egyetem és iskolai bizonyítványok nosztrifikálása a legnagyobb elsővizsgáztatással és szigorúsággal kezeltecsék.

Velence sorsa.

Basel, nov. 28.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Római hivatalos jelentés szerint a spanyol nagykövet a bécsi kormány nevében az olasz kormányhoz azt a kérdést intézte, hogy Velence nyílt város-e vagy sem.

Megrendszabályozzák a tejárusítást.

Az ötös bizottság ülése.

A közéletmezési ötös bizottság ma délután 6 órakor ülést tartott Profuma Béla polgármester elnöklésével. Az ülésen résztvettek Marcekovich Imre dr. h. polgármester feljegyző, Payerie Nándor főkapitány, Kubinyi Károly dr., Gold Béla, Jósáck Kálmán bizottsági tagok és Belohorszky Adolf dr. tb. tanácsnok, jegyző.

Az ülés megnyitása után Payerie Nándor főkapitány jelentette, hogy megjelent a tej maximális áráról szóló kormányrendelet, mely az egész ország területére érvényes bír. A tej maximális árát hitelekent 84 fillérben, állapította meg a kormány. A főkapitány már elvégezte a rendelet végrehajtásához szükséges előmunkálatokat. Ujvidéken 27 bejegyzett tejkereskedő cég van, de legalább ugyanennyi a kofáknak és minden igazolvány nélküli tejárusoknak a száma, akik tejárusítással foglalkoznak. Vannak asszonyok, akik 6—7 liter tejjel jönnek be naponta, mert ez is kifizeti magát nekik. 18—20 olyan asszony van, aki házal a tejjel.

Javasolja a főkapitány, hogy a tejárusítást ezentul hatóságilag kiállított igazolvány kényszerhez kössék. Elsősorban a tejkereskedők kapjanak ilyen igazolványokat, azután a rendes, meghatározott házakhoz tejet hordó asszonyok, végül a kofák, de ezek kötelesek ezentul a piacón árusítani a tejet, hogy szeme előtt legyenek a rendőrség ellenőrző közegeknek.

A főkapitány javaslatát a bizottság ellogadta. Kubinyi Károly dr. és Marcekovich Imre dr. megállapítják, hogy Ujvidéken sem burgonya, sem tojás nincsen. Marcekovich dr. elmondotta, hogy Ujvidék havi burgonyaszükséglete 40 vagon, ezzel szemben a központ csak 7 vagonnal utalt ki, de még az sem érkezett meg és ki tudja, mikor fog megérkezni. Majd ha fagy. Ellenben egy kellemes hírrel is szolgált a helyettes polgármester, meg pedig azgal, hogy van már cukor, illetőleg végre valahára megérkezett egy egészen minimális mennyiség. A jövő héten az októberi jegyekre fejenként egy kilogram cukrot fognak a közönség között szétosztani. Marcekovich dr.-nak, mint az életmezési hivatal vezetőjének minden törekvése oda-irányul, hogy a jövő hó közepén mindenki megkapja a teljes cukor kompetenciáját, hogy legalább

a karácsonyi ünnepekre el legyen látva kellő mennyiségű cukorral a szegény újdékiek.

Ezután az örvendés kijelentés után az ötös bizottság mai ülése véget ért.

Az adó kivétel bizottság munkája útutakra könyvszakértő fog kiszállani.

Az adó kivétel bizottság, mely Wagner Vilmos dr. elnöklésével az újdéki városokhoz utaszik, most három nap óta Ófútat közsz. jövedelem, vagyon és hadinyereségadó kivételét tárgyalta. A bizottságban helyet foglaltak: Kohut Odón pénzügyi titkár, mint előadó, Mayer János földbírtokos, Páffy János nyugalmazott állatorvos Ökétről, Nagy János földbírtokos és Reiter Vilmos kereskedő Temerinből.

Ófútat tárgyalásánál fordult elő az első eset a bizottság működésének megkezdése óta, hogy egy adóalany nem nyugodott be a reá kiróni javasolt adóba. Löwinger Izidor ófutaki fakesereskedő sokallotta a reája kivételét 1130 korona jövedelemadó, 132 korona vagyonadó és a három esztendőre szóló 8010 korona hadinyereségadót és felajánlotta üzleti könyveit a helyes adóalappá megállapítás végett. Ecéből Kohut Odón előadó Vales Péter pénzügyi számtanácsos, könyvszakértő kirendelését kérte a zombori pénzügyigazgatóságtól.

Löwinger Izidor adójának végleges megállapításáig az adó kivétel bizottság nem is zárta le az Ófútról szóló lejtromot. Epen ezért Ófútat összes adójának végösszegevel most még nem is szolgáltathatunk, de az már is megállapítható, hogy a legnagyobb adófelét Ófútatok a Kucuracsadólét, Kucurac Gábor, István és Simon, ezek között is a legtebb adót Kucurac István fizeti, akire összesen 53712 korona hadinyereség, jövedelem és vagyonadó rótt ki az adó kivétel bizottság. A három Kucurac együttvéve megüti a 100.000 korona összadót.

A Löwinger ügy elintézéséig Ökér község hadinyereség, jövedelem és vagyonadó kivételét tárgyalja az adó kivétel bizottság.

Az antánt félti Oroszországot.

Páris, nov. 28.

(Az Újdéki Hírlap eredeti távirata.)

A szövetségesek párisi konferenciája megnyitására a francia kormány indítványára külön nyilatkozatban állapítják meg azokat a veszedelmeket, amelyek Oroszország népet a pétervári bírtoklátnemléteg dühöngőuralkodása miatt fenyegetik. A szövetségesek különben is tiltakozni fognak az ellen, hogy az új orosz kormány olyan okiratok nyilvánosságra hozatalát kezdje meg, amelyekel csak a hatalmak közös megállapodásával lett volna szabad közzélni.

Szervezkedés a Kenderközpont ellen. Kendertermelőik és kikészítők gyűlése.

Az országos kenderkongresszus előkészítő bizottsága Hódászon teljes gyűlést tartott. A gyűlésen Hesz Márton bizottsági elnök beszámolt azonos eredményről, amelyet a Zomborban tartott Országos Kenderkongresszus a kender árának emelése érdekében a kor mányánál elért. A bizottsági gyűlés a kender árának 25 százalékos emelésebe belenyugszik s az elnök indítványára úgy a m. kir. kereskedelmi és földmívelésügyi minisztert, mind dr. Balogh Erőnt, Bácsbodrogvármegye főispánját sürgősen üdvözölte és megköszönte nekik a termelői irányában tanúsított jóakaratu támogatásukat. Minthogy azonban az áremelésből a kiskereskedőknek, gerebereseknek, kötélgártnaknak semmi előnyük nincs, ezek érdekében, különösen pedig a rayonirozás megszüntetéséért tovább is küzdenek. Kérlik, hogy a kender átvételével azok bizasának meg, akik a békeidőben is kenderkereskedéssel foglalkoztak, hogy így a Kenderközpont egy egy beníentes emberének sok ezer koronára rugó jövedelme több kiskereskedő és szakember között oszljon meg, hogy juttassék a kenderátvevő bizottság alakításáig meg, hogy ennek révén úgy a kötélgártókat, mint a kenderkiskereskedőket, gerebereseket is megfelelő kendermennyiséghez jussanak. Katonai célokra szükséges, de kézi erővel előállítható árak elkészítése lehetőleg ezen kispárosoknak adassék ki.

Szó került a Kenderközpont indokolatlan levonásairól is. Az erre vonatkozó panaszokat a miniszterhez felterjesztik. A termelőik és kenderkikészítők a Kenderközpont jelenlegi vezetésével szemben a legteljesebb bizalmatlansággal viseltetnek. Hangoztatták, hogy a Kenderközpont vezérigazgatója, Wimmer Fülöp, a Szegedi Kenderfonógyárnak is az igazgatója s egész nyíltan a kiskészítőkkel ellen küzd és csakis az ő gyárának érdekeit tartja szem előtt. A Kenderközpont átszervezését már az OMGE is kérte. Ezt a kérelmet a gyűlés is megismélli.

A földmívelésügyi miniszter felkéri, hogy utasítsa a központokat ellenőrző közeget, hogy azok a főigyeimet a Kenderközpont, mint olyan intézmény ellenőrzésére fordítsák, amelynek vezetősége ellen a termelők és kikészítők a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetnek és állandó panaszuk van.

Elhatározta a bizottsági gyűlés, hogy a Kenderközponttal szemben állandó permanenciában maradjon, figyelemmel kíséri annak működését és az esetleges visszafélések megtorlását az illetékes helyen mindenkor szorgalmazni fogja, amint is megalkítja „A Kendertermelőik, Kereskedők és Kikészítők Országos Egyesületét”, amelynek végleges megalakulása érdekében legközelebb felhívást fog az érdekeltekhez intézni.

A pamutárak rekvirálása ellen.

Budapest, nov. 28.

A Magyar Kereskedők Egyesülete több száz kereskedő részvételével vasárnap délelőtt a pamutárak rekvirálási rendelete ellen gyűlést tartott. Bosnyák Izó elnök kifejtette, hogy a november 10 én megjelent pamutárak rekvirálásáról szóló rendelet, melyet bárain vagyoneikobzási rendelkezés is lehet nevezni a detail kereskedőket egyszerűen tönkre teszi. A rendelet értelmében az árakat kilószámra veszi át a Népruházati Bizottság. A fehér ingeket, harisnyákat a kilószámra való átvételénél mint tömegáru kezelik, amelynek az a következménye, hogy a beszerzését ár nyolcad részét sem kapják meg. Ez a rendelet megjelölés akkor, mikor az osztrák kormány megbizta a Boser és Rosenbaum céget, hogy Magyarországon az összes kapható pamutárat vásárolja össze és szállítsa ki Ausztriába. Ez meg is történt. Mindezek a régi kormány bünei.

A detail kereskedők a jelenlegi kormánytól kívárik, hogy a rekvirálási rendeletet sürgősen módosítsa az előterjesztendő határozati javaslat értelmében. Nem tudja elhinni, hogy a rekvirálási rendelet hadiérdeket szolgálja, mert közudomás szerint sem női harisnyára, sem gyermekkeztükre nincsen szükség — katonáknak. (Derűtség.) Ha a kormány szegény isatviselőit és a szegényebb néposztályt pamutárakkal akarja ellátni, tegye azt oly formában, mint azt két évvel ezelőt az osztrák kormány megtette: Szabad kézből vásárolja össze meillyanos áron a pamutárut.

Platschek Vilmos, Benkő Sándor és Guttman Mór felszólalásaikban kifejtették, hogy tudomásuk szerint a selyem- és gyapjúárakra is készült hasonló rekvirálási rendelet.

Hubal Miksa dr. a határozati javaslatot terjesztette elő, melyben kéri a 80 százalékos félruhára beszállítást arányszámot 50 százalékosra, a női cikkek arányszámát 50 százalékról 33 százalékra leszállítani. Kéri továbbá az ugynevezett árunk a legitim kereskedelemben való megtartását, a 45 százalékos felár helyett a 75 százalék elengedését, végül a ruhajegy bevezetésénél a szabad kézből való vásárlások utján fedezését a közszükségletet.

Pető Sándor dr. országgyűlési képviselő szólott ezután a tárgyhöz. Szerinte a mai kormány nem lehet felelősé tenni az előző kormány mulasztásaitért. Adozatot minden társadalmi osztálynak kell hozni, ennek az áldozatnak azonban arányosnak kell lenni. A nygykereskedőknek, gyárosoknak többet kell áldozniuk, mint a kiskereskedőknek. Nem szabad a kiskereskedőt oly módon tönkretenni, hogy a gyárosok és nygykereskedők árutömegének elfogyasztása után a kiskereskedőnél levő csekély mennyiségű árut elveszik. Kötelességének fogja tartani a helytelenül informált kormányt erről felvilágosítani, a képviselőházban pedig nyilvánosan fogja követelni az elszámoltatást a kiskereskedőknek lefolytatott rekvirálási eredményéről és statisztikai adatok beszerzését arról, hogy mily

mértékben járultak a rekviráláshoz a gyárosok és nygykereskedők, különösen azok, akik a javaslat elkészítésénél mint „informátorok és tanácsadók” működtek a kereskedelemügyi miniszteriumban, mert a közönséget érdekelheti, hogy az illető cégek árúkészlete hova lett azáltal az idő alatt, amíg a tanácskozások a miniszteriumban folytak. Végül kijelentette, hogy haladón a kereskedők küldöttségét a miniszter elé vezetni.

A gyűlés a határozati javaslat elfogadásával véget ért.

Botrány az osztrák rekvirálásban.

Bécs, nov. 28.

(Az Újdéki Hírlap eredeti távirata.)

A parlament mai ülésén nagy botrány volt. Hummer német nemzetiségi képviselő beszélt az adójavaslatokról és egyik szocialista képviselő közbeszólt, hogy Hummer az urak háza példájára akarja átfórnálni a képviselőházat. Erre Hummer visszaszólt és szemükre vetette a szocialistáknak, hogy Stürgkh gróf alatt — akit ma úgy szólnak — pénzt kaptak a kormánytól.

Óriási zaj tört ki Hummer e kijelentésére. A szocialista képviselők öklüket rázva a szónoki emelvény felé rohantak. Szever képviselő ezt kiáltotta Hummernek: Maga egy galád rágalmazó, hazug gazember!

Hummer: Pénzt kaptak a Hammel kenyérgyár részére és pénzt kaptak a partsági részére!

Hillebrand szocialista: Ha ezt nem bizonyítja be, akkor maga egy aljas gazember! Maga aljas gazember, becstelens rágalmazó! A saját pártjabeliek is szögyenylik magát!

Hummer: Nem is kell bizonyítani! Nézzék csak meg a könyveiket!

Glickel: Maga egy közönséges aljas gazember!

Wichel német radikális közbeszólt valamit, mire Wölkert szocialista odakiált Wichelnek: Maga épolyan gazember mint Hummel! Becsapja a szülőket és becsapja a gyerekeket és bezsebell a pénzüket! (Wichelnek ugyamig jók szeminariuma van.)

Seitz képviselő szóalt fel ezután és kijelentte, hogy Hummel vadjai minden alapot nélkülöző légből kapott koholmányok. Hummel hazudik és nem lehet többé olyan emberrel érintkezni, aki a nyúl Házban hazudik. Ezután tovább folytaták az adójavaslatok tárgyalását.

Ukrán forradalom Kievbén.

Rotterdam, nov. 28.

(Az Újdéki Hírlap eredeti távirata.)

Pétervárról jelentik: Kievet az ukránok hatalmukba kerítették, Rada ukrán vezér kiáltotta az ukrán közirásaságot, amely továbbra is egységes lesz Oroszországgal és 7 kormányzósgot foglal magába. Az egész kormányhatalom az ukránok kezében van. Lelőgultak örösi fődeket, a kolostorok bírtokait és az uradalmakat állami tulajdonnak nyilvánították.

A vasut drágasága nem csökkentette a forgalmat

A november 15-én életbelépett felemelt vasuti díjszabás, az eddigi tapasztalatokból ítélve, alig vette el a kedvét a közönségnek az utazásról. Ma délután munkatársunknak ítéletes hírvény erre vonatkozólag a következőket mondták:

A téli hónapokban, a hidegebb idők beálltával más esetben is csökkent az utasok száma. Így van ez most is. Ezt a csökkenést tehát sehogysem lehet a felemelt vasuti díjszabásnak betudni. Az eddigi tapasztalatok szerint csak az I. osztályon mutatkozik csökkenés a megdrágított díjszabás miatt. Ez a csökkenés sem több azonban 10—15%-nál. A bevétel azonban lényegesen emelkedett és az már eddig körülbelül 50%-os.

Előreátható volt, hogy a felemelt vasuti díjszabás alig lesz befolyással a háboru alatt különösen megnagyobbodott utazási kedvre.

A legnagyobb valószínűség szerint az fog történni, hogy sokan azok közül, akik eddig az I. osztályt használták, ezentúl II. osztályt fognak utazni. A I. osztályú jegyeknél ugyanis körülbelül 100—150 százalékos volt az áremelés és ez elég ok arra, hogy lakosságunkra utasokat, akik eddig inkább hűségéből utaztak az I. osztályon, mint azért, mintha vagyoni helyzetük valóban megengedte volna.

Annál bizonyos, hogy a háboru után a most folyó nagymértékű utazások száma legalább is felére fog csökkenni. És akkor lehet majd pontosan megállapítani, hogy mily hatással a vasuti díjszabás felemelésére a vasutak forgalmára. A legtöbb emberi ugyanis a háboru alatt elutasított okok kényszerítik az utazásra és nem az utazási kedv.

Káposztamag helyett repcemag. Ravasz trükkkel becsapott kereskedő.

Handler Zsigmond újvidéki terménykereskedő panaszát emelt az újvidéki rendőrségen Baity István ellen, aki ma délután beállított Handler üzletébe és ott káposztamagot kínál eladásra. Miután ma a káposztamag nagyon becses és ritka jószág, Handler könyvelője, Neumann Lajos — aki magokhoz abszolút nem ért — tárgyalásokba bocsátkozott Baityval és végül megvette a cég részére a hét és fél kilogram állítólagos elsőrendű káposztamagot, még pedig kilogramonként 120 koronáért. Szóval a hét és fél kilogramért kerek 900 koronát fizetett ki Baitynak.

Egy óra múlva Handler Zsigmond — aki szakember — megnézte a könyvelője által vásárolt állítólag elsőrendű káposztamagot és rájött, hogy az nem drága, becses káposztamag, hanem teljesen értéktelen, de hasonló formájú repcemag csupán.

A rendőrség a terménykereskedő panaszára megindította a nyomozást a ravasz ügyben. A 900 koronát Vészi Elek t. főkapitány elkobozta Baitytól.

Nem szabad idegen katonáknak élelmiszert adni.

Az összes törvényhatóságokhoz nagyfontosságú rendelet érkezett.

Ez a rendelet véget fog vetni sok visszaélésnek és árdragításnak, mert 6 hónapi elzárással és 2000 korona pénzbüntetéssel fenyegeti meg azokat, akik az élelmiszereket a lakosság elől elrejtették és azokat, — akik csak-hogy a maximális árakat kijátszhatják, szövetségeink csapatai részére engedték át.

A hadseregőparancsnokságnak rendelete értelmében a szövetséges (német, bolgár, török) csapatoknak ellátása saját országukból történik. Hat hónapi elzárással büntetik azt, aki a szövetséges csapatoknak élelmet ad el.

Mint hogy e tilalmakat a polgári lakosság nem tarja be, élelmicikket a megállapított legmagasabb (maximális) áron felül nyeresékeskedési cézzal, főként német csapatoknak és katonáknak rendszeresen elad, mint hogy továbbá e tilalmak megszegése seregünk ellátását veszélyezteti: emel fogva a legnyomtatottabban figyelemztetik a lakosságot arra, hogy aki élelmicikket a szövetséges csapatok részére a megállapított legmagasabb (maximális) áron felül, továbbá a közéletmezés biztosítása céljából zár alá vett terményeket (buza, rozs, készéres, köles, árpa, zab, tengeri, burgonya, hüvelyesek stb.) pedig az e tekintetben fennálló rendeletek áthágásával bárkinek (tehát saját vagy szövetséges csapatoknak, katonáknak) elad: hat hónapig terjedhető elzárással, 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, az elért, meg nem engedett nyereség kétszeresével, az élelmiszerekkel elkobzásával és — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető elbírálás alá nem esik — még súlyosabban fogják megbüntetni.

Szerecsen személyzet ántánt hajókon.

Berlin, nov. 28

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Egy most visszatért buvárhajónk parancsnokának elbeszéléséből kiderül, hogy mily kedvezőtlen személyzeti viszonyok között vannak az ellenséges kereskedelmi hajók. Egy braziliai kereskedelmi hajó megtorpedózások a szerecsen személyzet anélkül hagyta el a hajót, hogy a gépek elállította volna. Egy angol gőzösön szintén szerecsen személyzet volt. Egy nagy francia kereskedelmi hajón is csak 27 főnyi szerecsen légnység létezett.

HIREK.

Wekerle kihallgatása a királynál. Bécsből jelentik: A király ma délután 5 órakor Wekerle Sándor miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta. Wekerle éjszaka 11 órakor visszautazott Budapestre. Elutazása előtt fogadta a Pester Lloyd munkatársát és kijelentette, hogy a választójogi reformot mai kihallgatásán nem nyújtotta még át az uralkodónak, hanem csak a törvénytervezet egy példányát, ellenben Vázsonyi Vilmos legközelebbi kihallgatásán jelenik meg a királynál és jelentést tesz a választójogi javaslatról. A királynak akkor alkalma lesz a javaslatról nyilatkozni.

Vizsik a törököket. A belügyminiszter erőlyes intézkedést tett a 18—42 év közötti török alattvalók összeírása iránt. E korlátok között levő törököket azonnal hazaszállítják, mert otthon most nagyobb feladatok várnak rájuk, mint idegenben, ahol legfeljebb kereskedelmi láncszemek Kelet- és Középeurópa közötti vagy pedig színházakban, mulatókban tölthetik az éjszakákat. Csak azok maradhatnak itt, akik biztos egzisztenciával bírnak s a jelzett korhatár közé nem esnek. Ha valamelyiknek nem lesz hazafelé pénzre, a budapesti konzulátus kölcsönzi az ingyen vasuti jegyet.

Belgrádi cukorgyár. Egy a Magyar Általános Hitelbankból, továbbá a K. K. priv. Osterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe és a K. K. priv. Wiener Bank Verein bécsi intézetekből álló konzorcium a Deutsche Industrie Gesellschaft A. G. regensburgi társaság belgrádi cukorgyáránál jelentékeny érdekliséget vállalt. A háborus események folytán erősen megrongált fenti gyártelep helyreállítását hadaléktalanul megkezdi, hogy az leelőleg már a jövő termelési évadban üzembehelyezhető legyen.

A szarvasmarhák, juhok és kecskék forgalomba hozatala tárgyában rendeletet adott ki a minisztérium, amely felhatalmazza a földmívelésügyi miniszert, hogy az ország és hadsereg szarvasmarha- és juhszükségletének biztosítása és forgalombahozatala tekintetében az Országos Közéletmezési Hivatal miniszterével együtt a szükségesnek mutakozó összes intézkedéseket tegyhesse. A földmívelésügyi miniszter meghatalmazást kapott, hogy a behozatali és kiviteli lebonyolítása körüli teendőket a Takarmányforgalmi Részvénytársaságot megbizra. A rendelet szerint elől szarvasmarhát (beleértve a bivalyt és borjut is), juhot és kecskét (beleértve a bárányt és gödlyét is) vasuton vagy pedig hajón csak

szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. A belső földi fogyasztás érdekében a földmívelésügyi miniszter az Országos Közéletmezési Hivatal vezető miniszterrel egyetértőleg nagyobb fogyasztási piacokra nézve a szállítási igazolvány alól kivételeket állapíthat meg. A szállítási igazolványok mintáját a földmívelésügyi miniszter rendeleti uton állapítja meg. A szállítási igazolványok a földmívelésügyi miniszter által előírt módon a fent megjelölt társaság állítja ki. Az igazolvány, valamint az annak kiegészítésére irányuló kérvény bírlés- és illetékmentes, kiállításért díj nem jár.

Rendőrségi hírek. Bokor Arnoldé, született Renberger Helén panaszt emelt a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tegnap este 8—9 óra között a Magyar utca 9. számú házának pincéjébe betört és gyümölcsöt lopott el. A betörtő Gyurkóts Milánné házmesterné üzőbe vette, de nem tudta utolérni. — Egy őrjárat tegnap este előállította a rendőrségen Silits-Sesits Miklós újvidéki lakost, aki egy lakodalmi alkalmával a Borz-utca 16. számú ház ablakát beverte. Silits S. rendőrségen azzal védekezett, hogy ősi lakodalmi hagyományból verte be ablakokat. Kijönandóságáért ízretbe vették. — Takács János Eperutca 24. számú házában istállójából ismeretlen tettes ma éjszaka egy löszerszámot és egy pokrócot ellopt. — Özevgy D. Deák Imrénének a cégéről kiállított 300—400 korona értékű fogszekrényét a kapuról ma éjszaka ismeretlen tettes ellopt. Ugyanez történt Boelke Hugó fogszekrényével is a Markovicz palotában. A hamis fogak tolvajait a rendőrség keresi.

Ön
csodalatremelő eredményt érhet el a Diana-alabástrompuder és Diana-krem használatával. Mintha csak tejből forszított volna az arcát és kezét, úgy végtelenül finom, físs és üde

lesz
a bőr ezek használatát után. A női szépségápolás terén világosag forradalmat idézett elő a Diana-alabástrompuder és krém. Közöndomus, hogy

a
legfelsőbb körökben épp úgy, mint a közepes tály hőlygeinél ezen készítmények a szepők, pattanások egyedül biztos el-lenzereci s a

legszebb
eredményre vezetnek. Mindenütt kapható! Főelárútolhely: Diana Kereskedelmi R-T. Budapest, V. Nádor-utca 6.

Gabonabizományosok értékezte. Ugy a vidéki, mint a budapesti gabonabizományosok körében egyre általánosabbá válik az elégedetlenség amiatt, hogy az érvényben levő egy koronás jutaléktétel nemcsak hogy nem biztosítja a bizományosok megélhetését, de súlyos anyagi áldozatokat követel tőlük. A bizományosok kívánásáért az O. M. K. E. országos értekezletre hívja egybe december 2-án a gabo-

A mai tőzsde.

Budapest, november 28.

A tőzsde ma ismét lanyhávált. Magyar Hitel 1220—1230, Osztrák Hitel 871—882, Kereskedelmi Bank 5700, Magyar Bar 835—851, Leszámitelő 688—710, Agrár 935—942, Fabank 888—857, Hazai Bank 572—590, Merkur 340—365, Concordia 790—820, Salgó 1038—1052, Rima 1017—1032, Klotild 575—580, Ruggyanta 1000—1100, Nasici 2900—2950.

na bizományosokat, hogy egységesen demonstrálják a bizományosi kar tarthatatlan helyzetét. Az országos naggyűlést a tőzsde tanácstermében fogják megtartani.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön: Sztabul rózsája, operett
Pénteken: Sztabul rózsája, operett.
Szombaton: Sztabul rózsája, operett.

Künn a bárány, benn a farkas. Földes Imre kedves, szellemes és mulattató darabját adták ma a színházban üres ház előtt. Igaz ugyan, hogy a darabot egy jeles műkedvelő gárda már lejátszotta, ez azonban nem fűdik a lanya érdeklődésére, mert bármennyire is méltányoljuk a műkedvelő előadásban részvett szereplők ambícióival telt játékát, egy darab mégis csak akkor tűnik fel előttünk a maga valóságában, ha azt aktív színészek játszik végig. Az előadás mindvégig kitűnő volt. Hidvéginé Ilus szerepében a legjobbat nyújtotta. Játéká, mely csupa báj és temperamentumos volt, egész este magával ragadta a közönséget. Az egyetlen férfi szerepet, Pál István Remete Géza pompásan játszotta meg. Mai szereplése ismét sokoldalúsága mellett tett tanúbizonyságot. A többi szereplők: Komlósné, Nádasyné, Kényes Margit szintén kiválóak voltak. K. J.

Sztabul rózsája. Ma este került színpadra Leó Gyönyörű zenéjű operette a „Sztabul rózsája”, amely a Király Színház idei szezonjának legnagyobb sikerű darabja. Bramer és Grünwald ötletes librettóját Gábor Andor fordította kifűnő humorral. Kondja Góli szerepét Holdy Juci játsza, míg a többi szerepeket Szabeny, Tnoorma, Rónal, Kúrti, Deák és Komlós kreálják. Utóbbi Rátkay híres szerepében, mint Flórián fog nagy tapsokat aratni. A bemutató iránt nagy az érdeklődés.

A szerető. A közönség általános közönségének engedve, a direktió a jövő hét elején ismét műsorra tűzte Bródy Sándor nagysikerű színdarabját: „A szerető”. A darab főszerepét ezúttal is Révész, Nádasyné, Komlósné, Rónal, Garay és Komlós játsszák.

A titkos szerződések.

Stockholm, nov. 28

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az orosz kormány folytatja a titkos diplomáciai okiratok közzétételét, legújabbán ismertette az 1916 november 9-ről szóló bizalmas táviratváltást Sassonov és a párisi nagykövét között. Ebben többek között meg van állapítva, hogy a háború alatt a szövetséges kormányok között létrejött politikai egyezmények nem kaphatnak revízió tárgyát. A távirat fentartja a Konstantinápolyra és Kiszásziárra néző létrejött megegyezést és Franciaországnak és Angliának a német határok megállapítására vonatkozó igényeit, amelyek szerint mindent meg kell tenni, hogy Svédország Németország partjára ne álljon, Norvégia pedig Oroszország mellé álljon.

A távirat Romániának megígéri mindazokat az előnyöket, amelyek miatt ez a szerencsétlen ország fegyverhez nyult.

1917 január 30-án a párisi nagykövét bejelenti, hogy a cár beleegyezett abba, hogy Németországnak a Saar folyón túl fekvő vidékét Franciaországhoz csatolják, ezenkívül a Rajnán, innen területből szabad államot csináljanak, amely állandó akadályt képezze Németország Franciaország felé való törekvéseinek.

A távirat szerint annakidején angol, francia, émet és semleges pénzügyi kapacitások Svájcban közös tanácsozást tartottak, amelyen a német jelelvők kijelentették, hogy

Németország visszaadja Elzász-Lotharingiát Franciaországnak, ha Oroszország viszont átadja a balti tartományokat és Finnországot függetleníti. Német hivatalos részről hangsúlyozák, hogy a távirat eme részénem felel meg a valóságnak.

Német esti jelentés.

Berlin, nov. 28

A Wolff-ügynökség jelenti: Egy katonai frontról sem jelentenek különösebb eseményt.

Ujabb hajóelszállítások

Berlin, nov. 28.

A Wolff-ügynökség jelenti: Az angol csatornába újra ismét elszállított egy tengeralattjáróunk újabb 12.000 tonna ellenes hajóteret.

Kiadósíjmentes: Ujvidéki Hírlap
Iaskiadó és nyomdai részvételmentesség.

APOLLO

november 28 és 29-én

Szerdán és csütörtökön

A csodagyerek

vigjáték 3 felvonásban.

A lélekrabló

Egy asszonyi élet drámája

3 felvonásban.

Főszerepben:

D. MENICHELLI

Uj Magyar Vöröskereszt sorsjegy huzása

1917. DECEMBER 5-ÉN.

Kapható VIG VILMOS és TÁRSA cégnél

K. 66- ÁRBAN

Főnyeremény 1,000.000 korona.

Szalámi, füstölt hus sonkéval

5 kg felül legolcsóbb

„Balkán” nagykereskedés, Ujvidék, Petőfi-u. 16.

APRÓ HIRDETESEK.

Közlelési díjazás 10 szög 1 koroná. Minden további szög 10 fillér. Vastagabb betűkkel azonos szög 20 fillér vastagabb és duplikor 10 szög 2 koroná. Apró hirdetések díra listájának apró hirdetésre és jelleges levelekre vonatkozó tevélységi táblázatát a hirdetésvezető irodában 2 koroná. Telefon 142.

Kéttagból álló család elvállal teljes ellátásra esetleg csak lakásra magányos női esetleg tanuló leányt jutányos árban. Cim Arany-utca 10

Megbízható lányok asszonyok fix fizetéssel fölvetettek az Ujvidéki Hírlaphoz újságarusoknak. Cim a kiadóban.

Árpád-utca 20. számú ház szabadkézből eladó. Döbnyet Royal kávéházzal lehet tudni.

Figyelmeztetés. Rokonomat és ismerőseimet figyelmeztetem, ha anvámát vagy engem látogatni akar-nak egyedül ne jöjjenek, mert ház-gardám Resch Miklós tanító és leány-tanító is esetleg, pofonokkal és fojtó-gatással várják mint nővéremet és annak 7 éves kisfiát, kinek ferje had-bavonult. Tisztelettel Ilés Antal Zrinyi Ilona-utca 21.

Gramophon, szénkemence, káposztás és vizes dézsa eladó. Szalonka-utca 23 szám II. ajtó

Az Olcso Regény és a Legjobb Az könyvek e héten megjelent számai kaphatók Bercsányi Miklós-utca 16. szám alatt a trafikban.

Kutat befogása ellen biztosítani és egyéb lakatos munkákat elvállal Gayer János Dosziet-utca 4 alatt.

Besseres Fräulein sucht stelle als Wirtschafterin zu einem Herrn oder zu eine Dame, auch auf Land. Adresse in der Redaktion des Blattes.

Pezsgődugókat,

használt, nem műparafából, sem töröttet, veszek bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül, utánvettel 1-20 K. darabonként, használt palackdugót 25 K. kg.-ként. Uj dugókra csak minta ellenében tesztek legmagasabb árajánlatot.

ROBICSEK ADOLF

Budapest, Nefelejts-utca 15. szám.

PETŐFI KÁVÉHA-ZAT ÉS VENDÉGLŐT

Petőfi-utca 73 szám alatt megvettem és kérem az ujvidéki naggyűlést közönség szives pártfogását. Jó háziokszattal szolgálók.

NAGY ISTVÁN

vendéglős és kavés.

Üzletmegnyitás!

Kossuth Lajos-utca 10 szám alatt

vas-, szerszám- és konyhaberendezési stb. cikkek kereskedését nyitottam.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a tisztelt vevőim igényeit kielégthessem. A n. é. közönség szives pártfogását kérve

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Tisztelettel

Nisevits S.

Pontos kiszolgálás!